

Rīgā, 2024.gada 16.janvārī

Nr. _____

SAEIMAS PREZIDIJAM

Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisija saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 79.pantu, iesniedz Saeimai izskatīšanai likumprojektu **“Nekustamā īpašuma Rīgā, Hanzas ielā 22 nodošanas un izmantošanas likums”**

Komisija lūdz nodot minēto likumprojektu **tikai** Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija.

Saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 86.pantu komisija lūdz minēto likumprojektu iekļaut izskatīšanai Saeimas sēdē **pirmajā lasījumā bez atkārtotas izskatīšanas** atbildīgajā komisijā.

Pielikumā:

1. Likumprojekts “Nekustamā īpašuma Rīgā, Hanzas ielā 22 nodošanas un izmantošanas likums” uz 3 lp.;
2. Likumprojekta anotācija uz 4 lp.

Komisijas priekšsēdētāja

Agita Zariņa-Stūre

Nekustamā īpašuma Rīgā, Hanzas ielā 22 nodošanas un izmantošanas likums

1.pants. Likuma mērķis un uzdevums

(1) Šā likuma mērķis ir nodrošināt nekustamā īpašuma Rīgā, Hanzas ielā 22 atjaunošanu, izmantošanu un publisku pieejamību sabiedrības vajadzībām kultūras, laikmetīgās mākslas un izglītības jomā.

(2) Šā likuma uzdevums ir noteikt nekustamā īpašuma Rīgā, Hanzas ielā 22 īpašumtiesības, uzturēšanas, izmantošanas, apsaimniekošanas un finansēšanas kārtību, kā arī citus ar nekustamo īpašumu saistītus jautājumus.

2.pants. Nekustamā īpašuma sastāvs un nodošana

Valsts nodod bez atlīdzības biedrībai “KIM?” (vienotais reģistrācijas Nr.40008128175) (turpmāk – biedrība) īpašumā valsts nekustamo īpašumu Rīgā, Hanzas ielā 22 (nekustamā īpašuma kadastra Nr. 0100 011 2016), kas sastāv no zemes vienības 1564 kvadrātmetru platībā (kadastra apzīmējums 0100 011 2016), būves – skolas ar granulu uzglabāšanas piebūvi (kadastra apzīmējums 0100 011 2016 001), būves- saimniecības ēkas (kadastra apzīmējums 0100 011 2016 002) un trīs inženierbūvēm-mūra žogs ar vārtiem (kadastra apzīmējums 0100 011 2016 005), laukums ar mīksto segumu (kadastra apzīmējums 0100 011 2016 006), laukums ar cieto segumu (kadastra apzīmējums 0100 011 2016 007) kopā ar nekustamā īpašuma kustamiem piederumiem (blakus lietām) (turpmāk kopā — nekustamais īpašums).

3.pants. Nekustamā īpašuma izmantošana

Valsts nodod nekustamo īpašumu biedrībai, lai nodrošinātu nekustamā īpašuma publisku pieejamību un izmantošanu kultūras un izglītojošiem mērķiem un valsts deleģēto uzdevumu veikšanai laikmetīgās mākslas jomā – tai skaitā kā jaunrades, studiju, rezidenču, izstāžu un ar to saistīto izglītojošu pasākumu norises vietu.

4.pants. Nekustamā īpašuma atjaunošanas, izmantošanas un uzturēšanas finansēšana

(1) Biedrība nodrošina un piesaista nekustamā īpašuma atjaunošanai, izmantošanai un uzturēšanai nepieciešamo finansējumu. Biedrībai aizliegts nekustamo īpašumu atsavināt, iekļāt vai citādi apgrūtināt ar lietu tiesībām.

(2) Biedrībai ir tiesības veikt ar nekustamā īpašuma uzturēšanu vai izmantošanu saistītu saimniecisko darbību bez peļņas gūšanas rakstura, kā arī nekustamā īpašuma atjaunošanai un uzturēšanai izmantot tādu komercsabiedrību, kurā visas kapitāla daļas pieder biedrībai. Biedrības saimnieciskās darbības rezultātā gūtos ienākumus drīkst izmantot tikai nekustamā īpašuma atjaunošanai, uzturēšanai, tā publiskas pieejamības nodrošināšanai un izmantošanai kultūras un izglītojošiem mērķiem.

(3) Valstij un pašvaldībai ir tiesības piedalīties nekustamā īpašuma atjaunošanas finansēšanā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

(4) Biedrība izstrādā nekustamā īpašuma saglabāšanas, atjaunošanas un attīstīšanas koncepciju, tai skaitā nekustamā īpašuma izmantošanas izmaksu un ieguvumu analīzi un saskaņo ar Kultūras ministriju. Koncepcijā iekļaujamās informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi nosaka Kultūras ministrija.

(5) Biedrība reizi gadā iesniedz Kultūras ministrijai pārskatu par nekustamā īpašuma publisko pieejamību un izmantošanu šā likuma 3.pantā noteiktajiem mērķiem.

5.pants. Nekustamā īpašuma nodošanas kārtība

(1) Nododot biedrībai nekustamo īpašumu, tiek ņemta vērā neatkarīga vērtētāja noteikta nekustamā īpašuma cena.

(2) Biedrība nodrošina ar nekustamā īpašuma nodošanu saistīto dokumentu glabāšanu 10 gadus no šā likuma spēkā stāšanās dienas.

(3) Kultūras ministrija nodrošina komercdarbības atbalsta regulējuma nosacījumu ievērošanu un uzraudzību attiecībā uz nekustamā īpašuma nodošanu biedrībai.

(4) Finanšu ministrija nodod biedrībai nekustamo īpašumu ar nodošanas un pieņemšanas aktu, kuram pievienots arī nekustamajā īpašumā esošais un nodotās mantas inventarizācijas saraksts.

(5) Biedrība nekustamo īpašumu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nostiprina zemesgrāmatā uz sava vārda pēc šā panta ceturtajā daļā minētā nodošanas un pieņemšanas akta parakstīšanas.

6.pants. Nekustamā īpašuma atdošana valstij

(1) Ja biedrība beidz pastāvēt, nekustamais īpašums piekrīt valstij Finanšu ministrijas personā.

(2) Nekustamais īpašums bez atlīdzības ir nododams atpakaļ valstij, ja:

1) triju gadu laikā no šā likuma 5.pantā ceturtajā daļā minētā nekustamā īpašuma nodošanas un pieņemšanas akta parakstīšanas dienas nav uzsākti nekustamā īpašuma atjaunošanas darbi;

2) piecu gadu laikā no šā likuma 5.pantā ceturtajā daļā minētā nekustamā īpašuma nodošanas un pieņemšanas akta parakstīšanas dienas netiek nodrošināta nekustamā īpašuma pieejamība sabiedrībai;

3) biedrība nenodrošina nekustamā īpašuma publisku pieejamību un izmantošanu šā likuma 3.pantā noteiktajiem mērķiem.

(3) Ja nekustamais īpašums tiek nodots valstij kādā no šā panta otrajā daļā minētajiem gadījumiem, valsts nekompensē biedrībai veiktos ieguldījumus nekustamajā īpašumā.

Pārejas noteikumi

1. Biedrība ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā pēc šā likuma stāšanās spēkā izstrādā un iesniedz Kultūras ministrijai saskaņošanai nekustamā īpašuma saglabāšanas, atjaunošanas un attīstīšanas koncepciju, tai skaitā nekustamā īpašuma izmantošanas izmaksu un ieguvumu analīzi.

2. Valsts akciju sabiedrība "Valsts nekustamie īpašumi" ne vēlāk kā mēneša laikā pēc šā likuma stāšanās spēkā iesniedz Kultūras ministrijai neatkarīga vērtētāja veiktu nekustamā īpašuma tirgus vērtības aprēķinu.

3. Kultūras ministrija triju mēnešu laikā pēc nekustamā īpašuma saglabāšanas, atjaunošanas un attīstīšanas koncepcijas un nekustamā īpašuma tirgus vērtības aprēķina saņemšanas izvērtē, vai nekustamā īpašuma nodošana biedrībai atbilst Regulas Nr.651/2014 53. panta un šā likuma 3.panta nosacījumiem, un sniedz atzinumu Finanšu ministrijai.

4. Finanšu ministrija mēneša laikā pēc šo pārejas noteikumu 3. punktā minētā atzinuma saņemšanas nodod nekustamo īpašumu biedrībai.

Likumprojekta “Nekustamā īpašuma Rīgā, Hanzas ielā 22 nodošanas un izmantošanas likums” anotācija

1. Kādēļ likums ir vajadzīgs?

Nekustamais īpašums Rīgā, Hanzas ielā 22 (kadastra apzīmējums 0100 011 2016) vēsturiski no 1948.gada līdz 2015.gadam ir izmantots izglītības funkcijai – tajā ilgstoši ir atradies Rīgas pārtikas rūpniecības tehnikums un Rīgas Uzņēmējdarbības koledža. Pēc Rīgas Uzņēmējdarbības koledžas reorganizācijas 2015.gadā, ēka ir tukša un netiek izmantota. Šobrīd īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu pieder Latvijas valstij Latvijas Republikas Finanšu ministrijas, reģistrācijas kods 90000014724, personā.

Likumprojekta mērķis ir nodrošināt Nekustamā īpašuma publisku pieejamību un izmantošanu kultūras un izglītības mērķiem, tai skaitā valsts deleģēto uzdevumu veikšanai laikmetīgās mākslas jomā, nododot to sabiedriskā labuma organizācijas - biedrības “KIM?” īpašumā, vienlaikus atjaunojot, piemērojot un attīstot Nekustamu īpašumu publiskai izmantošanai iepriekš minētajiem mērķiem.

Nekustamais īpašums sastāv no (Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījums Nr.100000466791):

- 1) zemes vienības 1564 kvadrātmetru platībā (kadastra apzīmējums 0100 011 2016);
- 2) būves – skolas ar granulu uzglabāšanas piebūvi (kadastra apzīmējums 0100 011 2016 001);
- 3) būves- saimniecības ēkas (kadastra apzīmējums 0100 011 2016 002);
- 4) trīs inženierbūvēm-mūra žogs ar vārtiem (kadastra apzīmējums 0100 011 2016 005), laukums ar mīksto segumu (kadastra apzīmējums 0100 011 2016 006), laukums ar cieto segumu (kadastra apzīmējums 0100 011 2016 007) (turpmāk visi kopā — Nekustamais īpašums).

Pēc Nekustamā īpašuma kadastra informācijas sistēmas datiem Nekustamā īpašuma kadastrālā vērtība šobrīd ir noteikta 382 524 EUR.

Nekustamais īpašums ietilpst UNESCO Pasaules kultūras mantojuma objekta “Rīgas vēsturiskais centrs” (aizsardzības Nr.852), valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļa teritorijā. Nekustamais īpašums nav atzīts par valsts vai vietējas nozīmes kultūras pieminekli.

Biedrība “KIM?” (turpmāk – Biedrība) ir dibināta 2009.gadā un piecpadsmit gadu laikā ir kļuvusi par stabilu, Latvijā un starptautiski plaši atpazīstamu laikmetīgās mākslas institūciju. Biedrībai ir sabiedriskā labuma statuss un vairāk kā 10 gadu garumā tai regulāri ir deleģētas arī valsts funkcijas un uzdevumi laikmetīgās mākslas jomā. Šajos gados Biedrība ir realizējusi vairāk kā 200 izstādes Latvijā un ārvalstīs, piesaistījusi vairāk kā 1 miljonu apmeklētāju, kā arī

attīstījusi plašu sadarbības tīklu ārvalstīs. Biedrība ir realizējusi Latvijas nacionālos paviljonus Venēcijas mākslas biennālē, piedalījusies lielākajās un prestižākajās laikmetīgās mākslas mesēs un izstādēs Ņujorkā, Londonā, Berlīnē, Bāzelē, Tokijā, Viļņā un Tallinā.

Biedrības mērķi un pamatdarbība ir laikmetīgās mākslas izstāžu organizēšana un jaunrades veicināšana; izglītojošu pasākumu programma dažādām auditorijām – bērniem, jauniešiem, senioriem, mākslas profesionāļiem; ārvalstu projekti un Latvijas laikmetīgās mākslas atpazīstamības veicināšana starptautiski, kā arī apkaimes iedzīvotāju iesaiste, veicinot pilsoniski aktīvas sabiedrības veidošanos.

Ar likumprojektu un tā īstenošanas rezultātā plānots risināt sekojošas problēmas un izaicinājumus:

- Latvija ir vienīgā Baltijas valsts, kurā nav valsts līmeņa starptautiskas mākslinieku rezidenču programmas;
- nepastāv koordinēta un vienota atbalsta sistēma mākslinieku jaunrades un pilnveidošanās nodrošināšanai pēc augstākās izglītības iestāžu (īpaši – Latvijas Mākslas akadēmijas) absolvēšanas;
- nav pieejamas telpas laikmetīgās mākslas izglītības programmu ilgtermiņa un regulārai plānošanai dažādām auditorijām visa gada garumā;
- kaut arī likumprojekts nerisina visas Latvijas Laikmetīgās mākslas muzeja neesamības dēļ neīstenotās funkcijas (mērķtiecīga laikmetīgās mākslas krājuma veidošana, tā zinātniskā pētniecība u.c.), ar likumprojektu paredzēts risināt daļu no tām – telpu un infrastruktūras pieejamība laikmetīgās mākslas atbalstam un publiskai pieejamībai.

Biedrība sadarbībā ar arhitektu biroju ir izstrādājusi Nekustamā īpašuma konceptuālo un funkcionālo skici projektu. Nekustamo īpašumu plānots izmantot šādu četru galveno funkciju īstenošanai – publikai pieejamas izstāžu zāles, starptautiskas rezidences, mākslinieku studijas, izglītības centrs. Atbilstoši pieejamai telpu platībai likuma izpildes rezultātā Nekustamais īpašums tiks piemērots un izmantots sekojoši:

Pagrabstāvs (platība 742.4 kvadrātmetri) – darbnīcas (tai skaitā atsevišķa darbnīca koka un metāla griešanai, foto studija, keramikas un ģipša darbnīca), tehniskās telpas, palīgtelpas, apmeklētāju Lielā garderobe un tualetes;

I stāvs (platība 775.9 kvadrātmetri) – publiski pieejamas divas galerijas, ieejas zona, biroja telpas, informācijas zona, mazā garderobe, iekšējās kāpnes starp rezidencēm un darbnīcām;

II stāvs (platība 756.8 kvadrātmetri) – rezidenču un studiju zona, koplietošanas telpas, rezidenču centra virtuve.

Skiču projektā un funkcionālajā zonējumā plānotā Nekustamā īpašuma piemērošana ļaus panākt sekojošus ieguvumus:

- izveidot mākslas studijas 15 Latvijas māksliniekiem;

- īstenot piecas starptautiskas mākslinieku rezidences sadarbībā ar ārvalstu rezidenču partneriem un fondiem;
- izveidot publiski pieejamas izstāžu telpas (platība vairāk kā 200 kvadrātmetri) un īstenot pasākumu programmu galerijās un Nekustamā īpašuma pieguļošajā ārtelpā;
- nodrošināt kopstrādes telpas un birojus radošo industriju nozarē;
- īstenot starpdisciplinārās bērnu, jauniešu un citu mērķgrupu izglītošanās programmas, tai skaitā izmantojot Nekustamā īpašumā izveidotās darbnīcas un rezidenču telpas.

Provizoriskās Nekustamā īpašuma piemērošanas izmaksas atbilstoši skiču projektam vairāku secīgu gadu garumā (2023 – 2027) sastāda 1,273 EUR uz vienu kvadrātmetru, kopā pēc pašreizējiem aprēķiniem veidojot 2,9 miljonus EUR (tai skaitā priekšizpēte, būvprojektēšana, projekta vadība, būvniecības izmaksas, telpu aprīkošana un pielāgošana funkcijām, autoruzraudzība un būvuzraudzība).

Atbilstoši likumprojektā paredzētajam regulējumam (likumprojekta 3.panta otrā daļa) nododot Nekustamo īpašumu Biedrībai, tā uzņemas atbildību par Nekustamā īpašuma atjaunošanu, izmantošanu un uzturēšanu, kā arī nepieciešamā finansējuma piesaisti. Vienlaikus likumprojekts paredz aizliegumu Biedrībai atsavināt, ieķīlāt vai citādi apgrūtināt Nekustamo īpašumu.

Ievērojot, ka Nekustamais īpašums tiek nodots kultūras un izglītības funkciju veikšanai un deleģēto uzdevumu veikšanai laikmetīgās mākslas jomā, Nekustamā īpašuma izmantošanas izmaksu un ieguvumu analīze ir saskaņojama ar Kultūras ministriju. Gadījumā, ja Nekustamā īpašuma atjaunošana netiek uzsākta trīs gadu laikā no Nekustamā īpašuma nodošanas vai piecu gadu laikā tas nav pieejams publikai, Nekustamais īpašums ir nododams atpakaļ valstij Finanšu ministrijas personā.

2. Kāda var būt likuma ietekme uz sabiedrības un tautsaimniecības attīstību?

Nekustamais īpašums tiks piemērots publisku kultūras un izglītības funkciju izpildei. Tiek īstenota degradēta nekustamā īpašuma saglabāšana un atvēršana publikai.

3. Kāda var būt likuma ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem?

Likumprojekts šo jomu neskar. Likumprojektā paredzētais finansējuma risinājums nerada valsts un pašvaldību budžetam papildu saistības, kā arī nepalielina vispārējos valdības izdevumus.

4. Kāda var būt likuma ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu?

Likumprojekts šo jomu neskar.

5. Kādām Latvijas starptautiskajām saistībām atbilst likumprojekts?

Likumprojekts šo jomu neskar.

6. Kādas konsultācijas notikušas, sagatavojot likumprojektu?

Konsultācijas notikušas ar Kultūras ministriju, Finanšu ministriju un valsts akciju sabiedrību "Valsts nekustamie īpašumi".

7. Kā tiks nodrošināta likuma izpilde?

Likuma izpilde tiks nodrošināta saskaņā ar likumā un normatīvajos aktos noteikto kārtību. Jaunu institūciju izveide nav nepieciešama.